

A sopronbánfalvi Mária Magdolna-templom

2012 augusztus 10. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása
értékelve

Még nincs

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Leghűségesebb városunk, Sopron kertvárosrésze, a történelmi belvárostól félórás sétányira fekvő Bánfalva 1950-ig önálló település volt, ekkor olvadt be a megyeszékhelybe. Első írásos említése a IV. (Kun) László által Sopronnak szabad királyi városi jogokat adományozó, 1277-ben kelt kiváltságlevélben történik, ekkor Bánfalva a soproni vár tartozéka, királyi jobbágyaival együtt. A Brennberg tövében, a sebes folyású Rák-patak mentén fekvő kis falu még ma is őrzí régi utcaképét: a tölcseírszerű völgyben szűk utcák és terecskék, apró kertek és régi vízimalmok lakássá átalakított épületei láthatók.

A védett fekvésű, jó klímájú, erdővel övezett helyen megtelepedtek az ókori kelták, majd a rómaiak, akiknek itt létezt egy villa feltárt maradványa bizonyítja. A középkorban országos jelentőségre emelkedett Sopron szomszédságában a XI. században alakulhatott ki a falu, amelyet német telepesei később (az 1400-as évektől) Wandorfnak neveztek. A község Árpád-kori plébániai egyháza Magyarország régmúltjának igazi rejtőzködő kincse. A ma már befedett malomárok melletti kis térségen alacsony kőfallal körbekerítve álló Mária Magdolna-templom korai gótikus építészetünk egyik legszebb, talán a legbájosabb emléke.

Csak 1397-ben szerepel összeírásban, ám ekkor már rég használatban volt, sőt átesett legalább egy átalakításon. Hajója még román stílusú, ablakának tölcseíres formája jellegzetesen XII–XIII. századi, míg a sokszögzáródású, három sarkán támpilléres szentély és a nyugati torony már a következő két évszázad gótikájának jegyeit viseli. Az Árpádok idejéből származó temetőt is feltártak a szentély közelében, és felszínre kerültek egy későbbi, úgynevezett csontház alapfalai – az ossariumba a szűkös cinterem sírjaiból kihantolt maradványokat gyűjtötték.

A régi szentélyrácóból kovácsolt öreg kapu vigyázza a kerített templomot, szemközt vele áll a Sopron környékére jellemző, nyolcszögletű gúlasisakkal koronázott tornyocska, hegyén az 1748-as évszámmal megjelölt vaskereszttel. A hajóba a déli oldalon nyílik bejárat, a félkörös diadalív mögötti szentély csúcsíves boltozatát kerek zárókőben összefutó bordák tartják. A zárókőre festett évszám, 1427 már egy átépítés befejeztét jelzi, annálval ódonabb a gótikus épületrész. (A torony kősisakja készülhetett ebben az időben.) A szentélyhez északon kapcsolódó sekrestye külső kőlébazata, keskeny lőrésablakai szintén az 1300-as évekre vallanak, mint ahogy az egyik kovácsolt osztóvasa is akkori eredetű lehet. A hajó északi falán nagyobb freskók töredékeit látni, az egyik Krisztust mutatja az apostolok körében, a másik a betlehemi szent családot meglátogató háromkirályokat ábrázolja. Ezeknél régebbi, talán a XII. századból származik a diadalív béléletében megfestett püspökfigura, az egyik legértékesebb falfestmény hazánkban.

Bánfalva erősen megsínylette a török 1532. évi hadjáratát, alighanem az emiatt szükségessé vált renováláskor nagyobbították meg a templom két déli ablakát. Az 1552-től a szomszédos Ágfalva filiájaként szereplő Mária Magdolna-egyházat egy évszázadig az evangélikusok használták, 1763-ban Széchenyi György püspök foglalta vissza a katolikusoknak. A település másik építészeti értéke a faluképet uraló egykori pálos szerzetes templom a hozzá felvezető szoborgalériás lépcsővel. Szomorú történelmi nevezetesség, hogy 1945 és '48 között a Bánfalva 4000 lakójának kilencven százalékát kitevő németeket mind egy szálíg kitelepítették az országból.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló